

Perspectivas davart las finanzas publicas

Scenaris fin 2060

DA LUCAS DEPLAZES / ANR

■ **Il directur dal sector da finanzas e da la sanadad publica han preschentà a las medias divers scenaris davart il svilup da las finanzas publicas. Las expensas vegnan a s'augmentar enormain.**

Pli e pli stadis da l'Europa crodan en la spirala da daivets e da tschains che s'augmentan onn per onn e mettan il pievel en grondas difficultads finanziaias. Lur futur è caracterisà da gronda malsegurezza e d'ina dischoccupaziun creschenta. La Svizra saja ina excepziun, ha constatà *Fritz Zurbrügg*, il directur da finanzas da la confederaziun, a chascun da la presentaziun da las perspectivas 2012–2060 a Berna. Grazia al tegnair bain chasa han pudì vegnir reducids ils daivets da la confederaziun da 130 sin var 110 milliardas francs. In sguard en l'avegnir demussa dentant che la confederaziun vegn confruntada cun grondas sfidas ils proxims decennis. Il svilup demografic da noss pajais haja a lunga vista grondas consequenzas per las finanzas publicas, principalmain sin ils secturs da las assicuranzas socialas e da la sanadad publica. Ils proxims onns van en pensiu las grondas annadas da 1946 fin 1964, ils uschenumnads «Baby-Boomer». Quai munta ina midada da la struttura da vegliadetgna da la populaziun. La cumpart da la populaziun professunalmain activa sa reducescha d'actualmain 62,1% sin 53,3%. In ulteriur factur d'impurtanza è il svilup economic e la migraziun. Fin l'onn 2060 quintan il prognostichers

Fritz Zurbrügg, il directur da finanzas, e Pascal Strupler, il directur da l'Uffizi da sanadad publica, han preschentà a las medias divers scenaris davart il svilup da las finanzas publicas.

FOTO. L. DEPLAZES

cun in dumber da la populaziun da 9 milliuns.

Evitar surpraisas

Finamira da las perspectivas – che vegnan revedidas mintga quatter onns – na sajan betg prognosas, mabain l'enconuschientscha da tscherts trends sin ils divers secturs. Questas perspectivas tschentan la basa per prender ad uras las mesiras necessarias ed evitar surpraisas. Las finanzas publicas vegnan a s'augmentar enormain ils proxims decennis, ha fatg attent Zurbrügg.

Franar ils custs per la sanadad

Pascal Strupler, il directur da l'Uffizi federal da sanadad publica, ha fatg attent al svilup dals custs per la sanadad publica. Dapi l'onn 1960 èn s'augmentads ils custs per la sanadad da 4,8% sin 11,4% dal product naziunal brut u passa 60 milliardas francs l'onn. Per ils proxims decennis quintan ils experts cun in augment sin 85 milliardas francs, quai vul dir quasi ina mesa milliarda mintg'onn. En vista a questa tendenza sajan necessarias mesiras concretas per franar l'augment dals custs, ha accentuà Strupler. En quest senn saja da procurar ad uras per il dum-

ber da persunal bain scolà, uschebain sin il sector medicinal sco per la tgira dals malsaus e da la glied attempada. Strupler è da l'avis che la Svizra duaia procurar senza per persunal indigen. Pli navant sajan necessarias refurmas per pudair augmentar l'effizienz. Concret ha numnà Strupler il tractament coordinà ed integrà, previs cun Managed care, il dossier electronic per pazients e la nova finanziaziun dals ospitals (DRG). Tenor l'organisaziun mundiala da la sanadad (WHO) chaschunan osteoporosa, diabetes, cancer, problems da la circulaziun e demenza 70%–80% dals custs per la sanadad. Cun mesiras da prevenziun pudess ins spargnar la mesadad da quests custs, pretenda WHO.

Vegnir vegls en buna sanadad

Cun mintga decennis creschia l'aspectativa da vita da noss pievel per var in onn, han constatà ils experts. En vista a quest svilup saja impurtant da pudair mantegnair ina buna sanadad er en la vegliadetgna cun prender diversas mesiras da prevenziun e rinforzar la responsabladad dal singul per sia atgna sanadad. Strupler recumonda in moviment regular, in nutriment sanadaivel ed in diever moderà da tabac e d'alcohol. Cun procurar per ina buna sanadad er en la vegliadetgna possian vegnir reducids considerablain ils custs per la tgira. La Svizra stoppia – esemen cun ils chantuns e las organisaziuns da sanadad – elavurar ina strategia da prevenziun, recumonda il directur da la sanadad publica.